

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش مطالعات اجتماعی

0 تهیه و تنظیم: محمد حسین احسانی

0 دانشگاه فرهنگیان

0 پردیس شهید رجایی سمنان

0 تیرماه 1395

در شرایطی که اصلاحات آموزشی مداوم یک ضرورت است ، نقش و وظایف معلم چیست؟

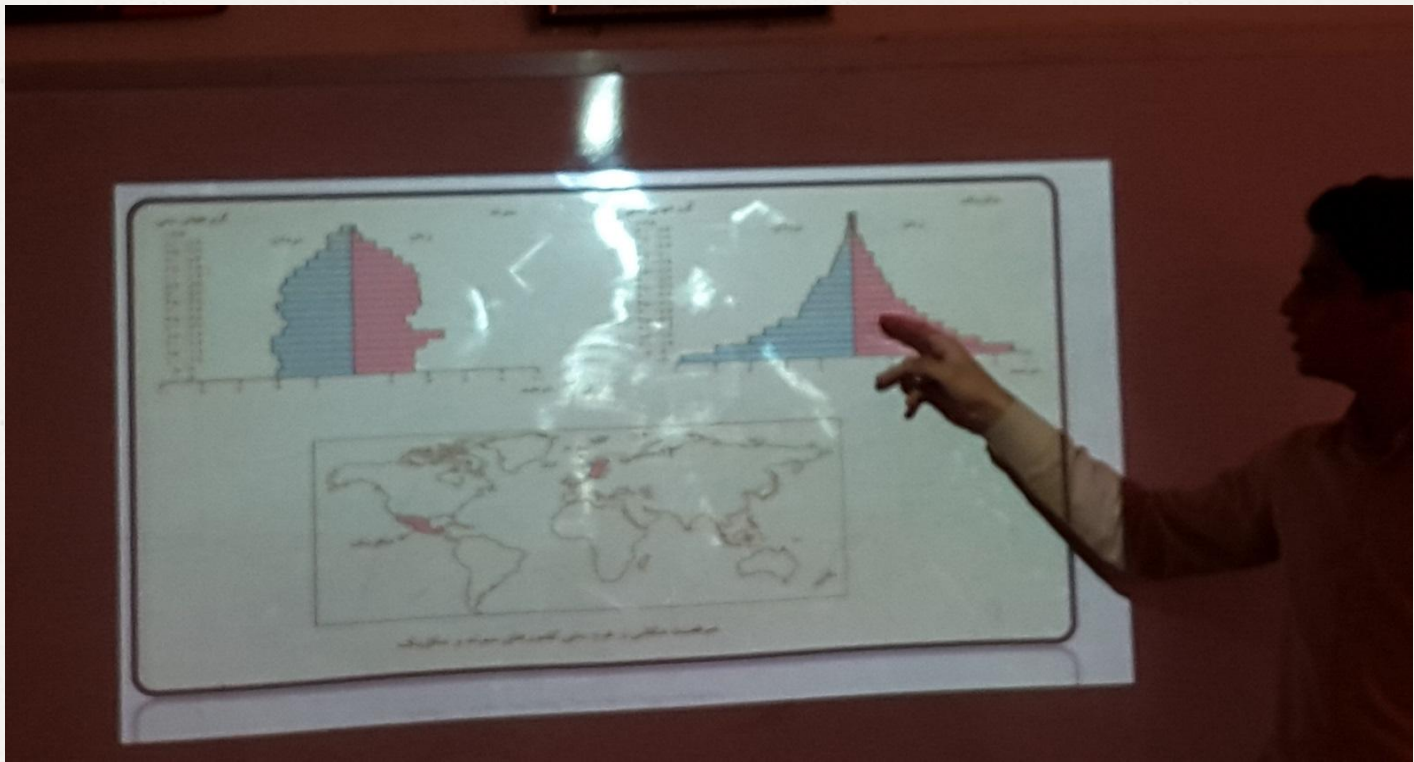
- به کار گیری انواع ابزار ارتباطی جهت همکاری با معلمان ، دانش آموزان و سایر اجتماعات یادگیری خارج از مدرسه
- شرکت منظم در برنامه های رشد حرفه ای
- حمایت از دانش آموزان در اداره ، نقد و ارائه محصولات و فرایندهای یادگیری با ابزار ICT
- ایجاد زمینه و شرایط یادگیری به نحوی که دانش آموزان بتوانند مدیریت یادگیری خود را بر عهده گیرند.
- ادغام انواع رسانه های سنتی و مدرن و تدریس بر مبنای همه امکانات محیطی.

مفهوم خشکسالی با تصویر

© Reuters/T. Negeri

تدریس توسط دانش آموزان

معلم هدایتگر جریان یادگیری

نمایشگاه انواع سنگ دانش آموزی

نمایشگاه انواع سنگ دانش آموزی

نمایشگاه سنگ دانش آموزی

تدریس دانش آموزان با ابزار جدید

رسالت نظام های آموزشی: دانش آفرینی و کار آفرینی است .

- 0 به جای آن که رودخانه عظیم اطلاعات را در بطری کنیم یا در مقابل آن سد بسازیم ، به افراد قایق و قطب نما بدهیم.
- 0 هرچه جریان آب قوی تر باشد ، به مهارت دریانوردی بیش تر احتیاج خواهد بود.

برنامه درسی

0 برنامه درسی یک نظام پویا
است.

0 انسان های ایستا ، موتور آن
را خاموش می کنند.

ارکان یک برنامه تدریس در دوره ابتدایی

○ دانش آموز

○ معلم

○ محتوا و برنامه درسی

○ امکانات و رسانه های آموزشی

آموزش ابتدایی

0 آموزش ابتدایی نخستین گام در جهت آموزش افراد برای زندگی جمعی است و باید به طور کلی بر رشد مهارت های اجتماعی تاکید شود.

هوش

- 0 هوش **عقلی** یا **شناختی** یا **سئی** به تنهایی نمی تواند پیش بینی کننده موفقیت فرد باشد.
- 0 هوش **هیجانی** یا **عاطفی** در موفقیت زندگی افراد نقش مهمی بازی می کند.
- 0 تحقیقات بیانگر این است که افراد با هوش در صحنه های کار و تحصیل و ارتباط با خانواده و زندگی زناشویی الزاما افراد موفق نیستند.

تفاوت هوش ها

0 هوش هیجانی برخلاف هوش شناختی ، قابل یادگیری است.

0 هوش هیجانی یا عاطفی موجب می شود فرد بتواند با چالش های زندگی کنار آمده و خود را بهتر کنترل و تنظیم نماید.

برای بهبود مهارت های اجتماعی کودکان دو راه پیشنهاد می شود:

- 0 1- تمرکز معلم بر آن چه دانش آموز باید انجام دهد نه آن چه نباید انجام دهد.
- 0 2- تکرار و تمرین با کودکان دیگر.
- 0 یک مهارت قبل از این که در زندگی واقعی به کار برده شود ، به صورت بازی نقش ، تکرار و تمرین شود.
- 0 الگو سازی رفتار مطلوب توسط معلم یا سایر متخصصان مدرسه می تواند به درک کودک از رفتار جامعه پسند ، کمک کند.

در آموزش مهارت های اجتماعی چهار مفهوم باید آموزش داده شود:

- 0 1- **همکاری:** برای مثال نوبت گرفتن ، تقسیم مواد و ...
- 0 2- **مشارکت:** برای مثال شرکت کردن در فعالیت ها ، شروع کردن ، توجه کردن در هنگام بازی و ...
- 0 3- **ارتباط:** برای مثال صحبت کردن با دیگران ، پرسیدن ، صحبت کردن درباره خود ، مهارت های گوش کردن ، برقراری تماس چشمی و به کار بردن اسم کودکان دیگر
- 0 4- **اعتباریابی:** برای مثال توجه کردن به دیگران ، گفتن مطالب خوب به دیگران ، لبخند زدن ، ارائه کمک و پیشنهاد

مشکلات برنامه های آموزش معلمان در ایران

- 0 در برنامه تربیت معلم ما متخصص آموزش تدریس دروس اختصاصی نداریم.
- 0 کیفیت تدریس و بازده آن به میزان خودسازی ، علاقه و آموزش های ضمن خدمت بستگی دارد.
- 0 معلم در دروس بررسی کتاب های درسی مطابق استانداردهای علمی ، تجربه کسب نمی کند و بیش تر به مرور مفاهیم کتاب های درسی ، رفع اشکال ، اجرای نوعی طرح درس و ... می پردازد.
- 0 کمبود امکانات رسانه ای و کتابخانه مجهز
- 0 پربار نبودن دوره های ضمن خدمت

تاریخچه برنامه درسی مطالعات اجتماعی

- برنامه درسی مطالعات اجتماعی ابتدا در سال **1916** میلادی توسط توماس جسی جونز در کشور آمریکا با هدف آماده کردن افراد جوان به عنوان شهروندانی تاثیرگذار به وجود آمد.
- در سال **1921** این درس مشروعیت قانونی یافت و موقعیت آن تثبیت شد.
- سپس به سایر کشورهای اروپایی و بعدها به سایر کشورهای جهان راه یافت.
- در ایران کتاب مطالعات اجتماعی سال سوم ابتدایی در سال **1380** به صورت آزمایشی ارائه شد.

rocehno.com

دو شیوه در سازماندهی دروس علوم اجتماعی

10- درس علوم اجتماعی به شکل مجزا

که نخستین بار در **اروپا** رایج شد.

20- ائتلاف بین علوم اجتماعی تحت

عنوان **مطالعات اجتماعی** که اولین بار

در **آمریکا** رواج یافت.

مطالعات اجتماعی چیست؟

○ مطالعات اجتماعی برنامه ای است که با
ارتباطات انسانی سر و کار دارد و در آن
نوعی ائتلاف بین موضوعات درسی
مختلف مانند تاریخ ، جغرافیا ، جامعه
شناسی ، علوم سیاسی ، مردم شناسی ،
روان شناسی و اقتصاد دیده می شود بدون
آن که هویت مجزای این رشته ها انکار
شود.

اهداف غایی مطالعات اجتماعی چیست؟

- 0 خود شناسی
- 0 درک گذشته ، حال و آینده
- 0 توانایی حل مسئله
- 0 مشارکت فعال در جامعه
- 0 درک ارتباطات انسانی
- 0 شناخت تعامل انسان با محیط های طبیعی و اجتماعی
- 0 بررسی جنبه های سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جوامع
- 0 شناخت تنوع و تغییرات در جوامع

ادامه اهداف غایی مطالعات اجتماعی

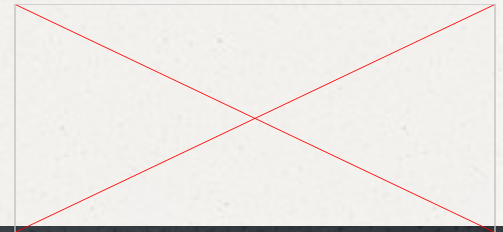
- 0 سازگاری اجتماعی
- 0 توسعه قوای عقلانی دانش آموز
- 0 شناخت گروه ها ، سازمان ها و نهادها
- 0 تربیت شهروند شایسته

ضرورت آموزش مطالعات اجتماعی

- 0 مطالعات اجتماعی به مطالعه روابط انسانی برای ایجاد مسئولیت اجتماعی در مدرسه و جامعه می پردازد.
- 0 با توجه به محتوای برنامه درسی مطالعات اجتماعی که شامل موضوعات تاریخی اجتماعی اقتصادی مردم شناسی جامعه شناسی و علوم سیاسی است، معلم حرفه ای می تواند مطالعات اجتماعی را یک فرایند در نظر بگیرد و با روش آموزش باز و اجرای مشارکتی تدریس به اجتماعی شدن ، رابطه انسان و محیط ، نیازها ، پرورش اخلاقی ، شخصیت و ... به پردازد.

تربیت شهروندی سازگار

0 در مطالعات اجتماعی سازگاری بین فرد و جامعه ، افزایش مهارت های عقلانی که در سایه تلفیق تجربه و دانش حاصل می شود ، از اهمیت ویژه ای برخوردار است و در نهایت منجر به تربیت شهروندی سازگار می گردد.

اهمیت مطالعات اجتماعی

- 0 وقتی به نابه هنجاری های موجود در جامعه از قبیل آلودگی محیط زیست ، افزایش مواد مخدر ، افزایش بزهکاری ، عدم اجرای قانون و آسیب های اجتماعی و مسائل اجتماعی را مشاهده می کنیم به اهمیت مطالعات اجتماعی پی می بریم.
- 0 برنامه درسی مطالعات اجتماعی فراگیران را با این مشکلات آشنا می کند و آن ها را در یافتن راهکارها و راه حل هایی جهت برخورد با این مشکلات آماده می سازد.

علوم اجتماعی چیست؟

0 علوم اجتماعی عبارت است از مطالعه مردم و عکس العمل آن ها با هم و تاثیر متقابلی که با محیط فیزیکی در هنگام رویارویی با مشکلات زندگی روزانه خود دارند.

تقسیمات علوم اجتماعی

- 0 علم یا دانش را به دو دسته بزرگ **علوم طبیعی** (ماده بی جان) و **علوم اجتماعی** (ماده جاندار) تقسیم می کنند.
- 0 علوم اجتماعی دارای **زیر شاخه های متعددی** است.
- 0 تاریخ، جغرافیا، اقتصاد، جامعه شناسی، مردم شناسی، علوم سیاسی، انسان شناسی، جمعیت شناسی، روان شناسی، علوم تربیتی و ... از جمله رشته های مهم علوم اجتماعی هستند.

تعریف تاریخ

0 تاریخ عبارت است از بخشی از دانش بشر که هدفش تشریح ، گزارش و گفتگو درباره حقایق و حوادثی است ، که در گذشته اتفاق افتاده است .

تفاوت تاریخ نگاری و تاریخ شناسی

0 تاریخ نگاری به توصیف جریانات و حوادث مسیر تاریخ می پردازد.

0 تاریخ شناسی به دنبال کشف و تبیین علل رویدادها و رخدادهای تاریخ و کشف قوانین تحولات تاریخی در طول زمان است.

تعریف علم جغرافیا

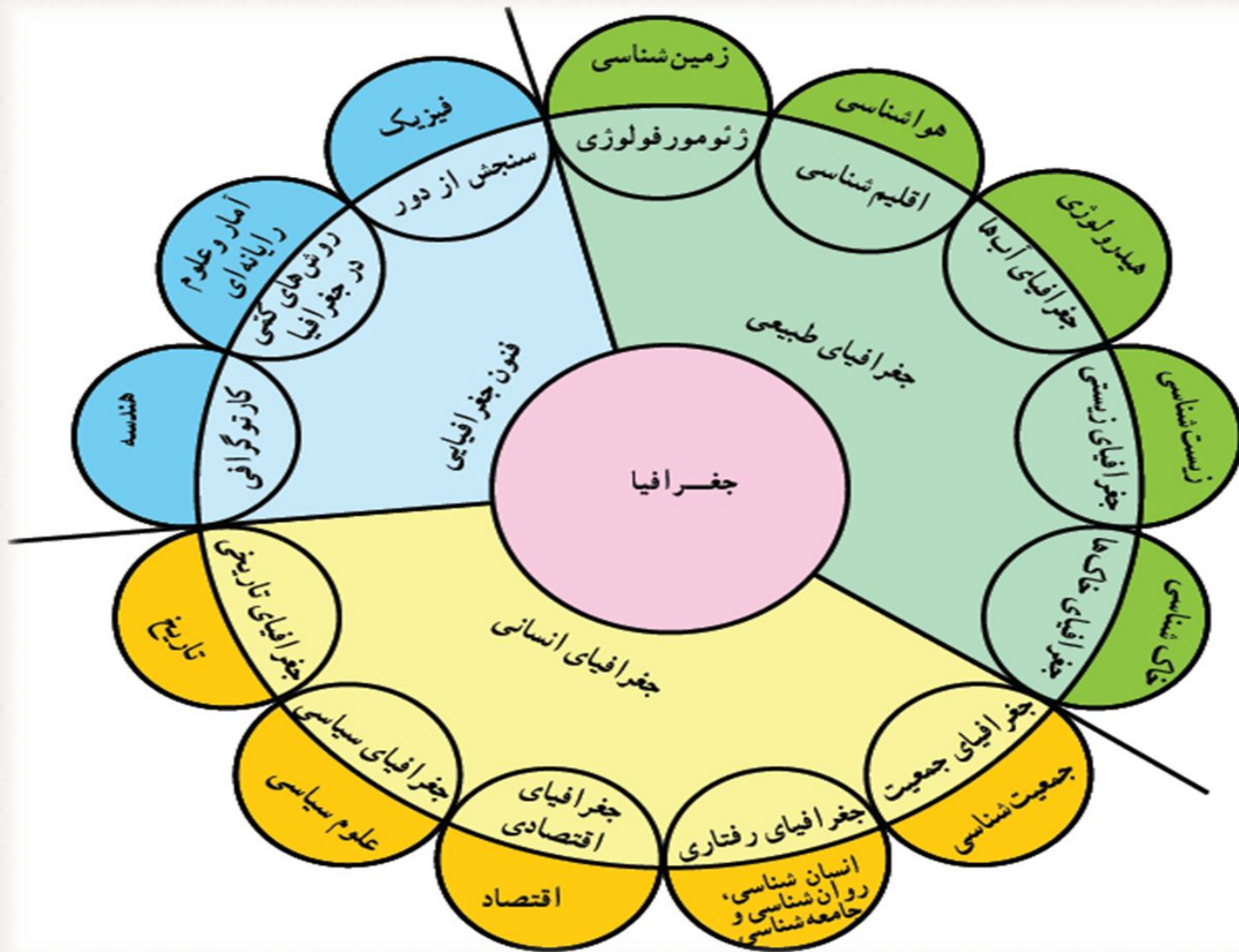
0 جغرافیا علم بررسی رابطه متقابل انسان و محیط به منظور بهبود زندگی بشر است.

تقسیمات علم جغرافیا

0 سه شاخه اصلی جغرافیا عبارت است
از:

0 1- جغرافیای طبیعی 2- جغرافیای
انسانی 3- فنون جغرافیایی

0 هر یک از این شاخه ها خود به شاخه
های فرعی دیگری تقسیم می شوند.

اقتصاد

0 در نوشته های ارسطو و سقراط و اثره Economic به معنی خانه داری ، قناعت و صرفه جویی آمده است.

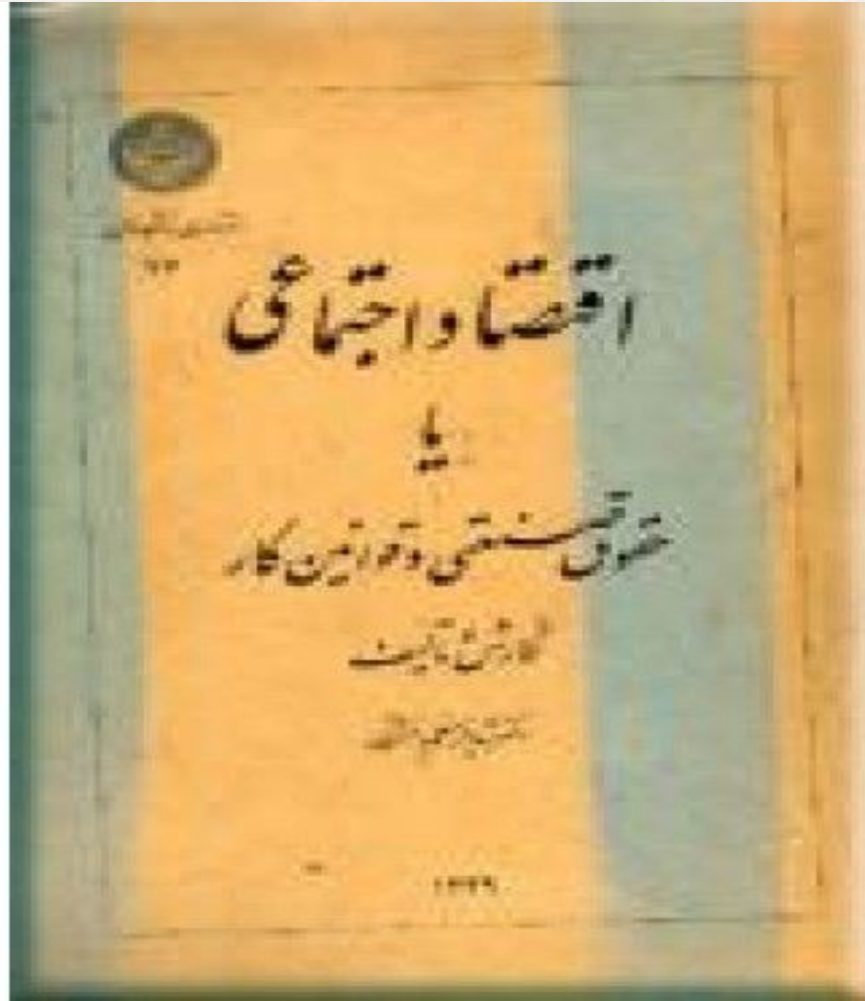
0 هدف اصلی از تدریس اقتصاد در مدارس:

0 این است که کودکان و نوجوانان با مسائل اقتصادی آشنا شوند تا بتوانند با مشکلاتی که در محیط شان به وجود می آید مقابله کنند و راه حل های مناسب برای رفع مشکلات اقتصادی انتخاب نمایند.

شاخه های علم اقتصاد

- 0 اقتصاد سیاسی
- 0 اقتصاد اجتماعی
- 0 اقتصاد سنجی
- 0 اقتصاد توسعه
- 0 اقتصاد کشاورزی
- 0 و ...

مقایسه نرخ تورم و رشد نقدینگی

جامعه‌شناسی

0 **تعریف** : جامعه‌شناسی به شناخت پدیده‌های اجتماعی در بستر تاریخ می‌پردازد. هم‌چنین به شناخت روابط اجتماعی و رفتارهای انسان‌ها در حالت گروهی و نیز به شناخت مسائل اجتماعی می‌پردازد.

0 **جامعه‌شناسی شاخه‌های** متعددی دارد از جمله :
جامعه‌شناسی خانواده ، توسعه ، شهری ، روستایی ،
عشایری ، اقتصادی ، آموزش و پرورش و

سیر تحول تیپ مردان ایرانی در ۱۰۰ سال!

۱۲۹۱

۱۳۱۱

۱۳۳۱

۱۳۵۱

۱۳۵۷

۱۳۶۱

۱۳۷۱

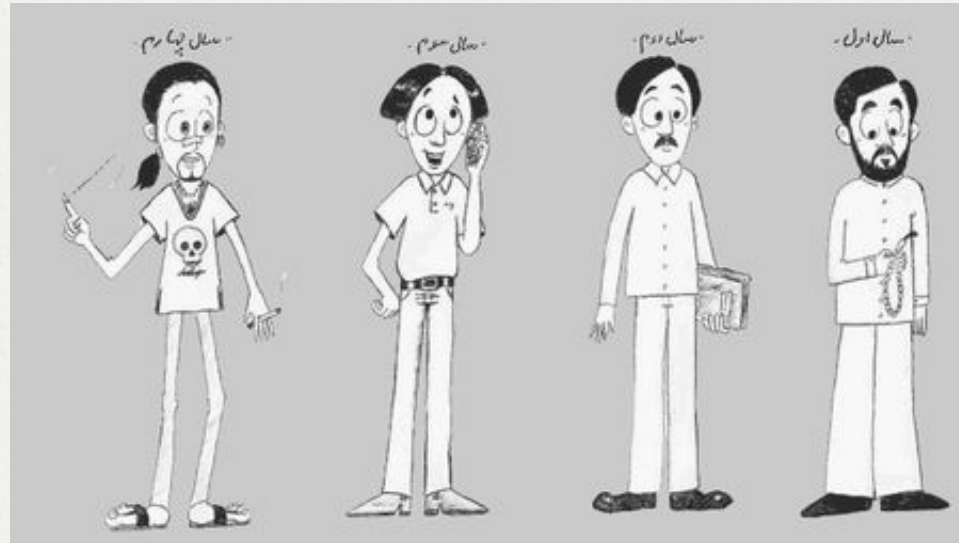
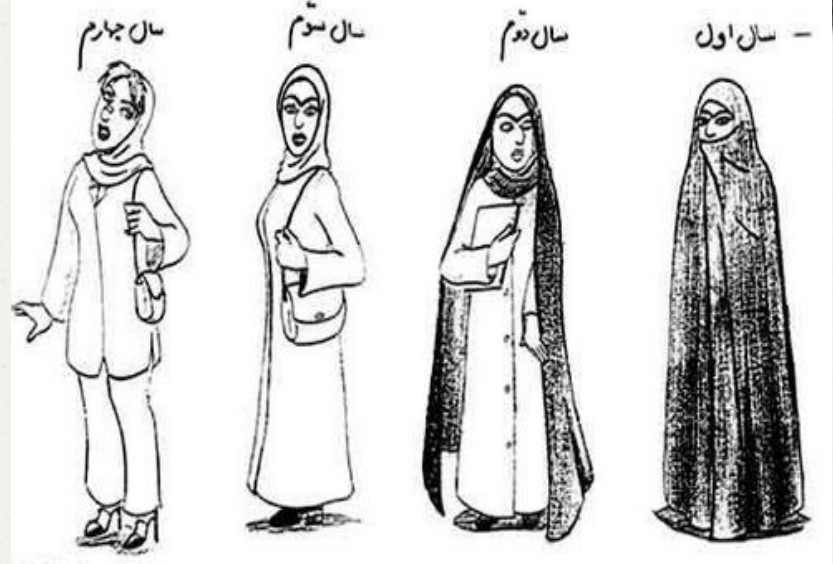

۱۳۸۱

۱۳۹۱

تغییر استوپی

توجه ویژه جامعه شناسی به خانواده

0 در جامعه شناسی کوچک ترین و بنیادی ترین واحد اجتماع ، خانواده می باشد که مطالعات اجتماعی به فرهنگ ، آداب ، جامعه پذیری ، مسئولیت پذیری و همکاری اعضای خانواده و کمک آن ها جهت داشتن جامعه ای پر رونق و همراه با امنیت توجه ویژه ای دارد.

اون بی چشم و رو
بدون حجاب اومد بیرون!!

Majidfazilat.ir

بایا...
میا شام بنویم

WhatsApp

مردم شناسی

0 مردم شناسی به مطالعه اقوام ابتدایی می پردازد و از طریق بررسی و مقایسه فرهنگ و آثار باقی مانده زندگی انسان های ابتدایی و جامعه های امروز در صدد شناخت تطورات زیستی و اجتماعی انسان بر می آید.

تفاوت جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی

- انسان‌شناسی فرهنگی (مردم‌شناسی) به طور کلی از دو نظر با جامعه‌شناسی تفاوت دارد :
- یکی از لحاظ روش و دیگر از لحاظ قلمرو مطالعه .
- روشی که در مطالعات جامعه‌شناسی به کار می‌رود اصطلاحاً روش پنهانگر نامیده می‌شود در حالی که در مردم‌شناسی از روش ژرفانگر استفاده می‌نمایند .
- اما از لحاظ قلمرو مطالعه ، جامعه‌شناسی جوامع تطور یافته اعم از سنتی و صنعتی را مورد مطالعه قرار می‌دهد، در حالی که مردم‌شناسی ، عمدتاً به مطالعه در جوامع ابتدایی یا تطور نیافته می‌پردازد، ضمن آن که از روش مردم‌شناسی برای مطالعه خرده فرهنگ‌های قومی ، زبانی و مذهبی در درون جوامع تطور یافته نیز استفاده می‌شود .

علوم سیاسی

0 علوم سیاسی روابط انسانی را که با حاکمیت مربوط است و اولین قدم در تشکیل اجتماعات می باشد را مورد مطالعه قرار می دهد.

0 امروزه علوم سیاسی به مطالعه رابطه دولت با مردم و رفتار سیاسی می پردازد.

موضوعات مورد مطالعه علوم سیاسی

- 0 چگونگی به اطاعت در آوردن مردم
- 0 رهبری و هدایت جامعه
- 0 ایجاد نظم اجتماعی
- 0 امنیت اجتماعی
- 0 چگونگی مشارکت مردم در تصمیم گیری های اجتماعی و سیاسی
- 0 ایجاد تشکل ها و احزاب سیاسی
- 0 و ...

روان شناسی

0 تعریف : شناخت رفتار و فرایندهای روانی است.

0 فعالیت های روانی و رفتار انسان را نمی توان خارج از محیط طبیعی و اجتماعی تصور کرد :

0 زیرا انسان موجود اجتماعی است و تاثیر زندگی جمعی در حالات روانی و رفتار او و نیز تاثیر رفتار او در دیگران و در جامعه امری اجتناب ناپذیر است.

روان شناسی اجتماعی

0 روان شناسی اجتماعی تاثیر
فرد یا گروه یا جامعه را
بررسی می کند.

مهم ترین موضوعات مورد مطالعه روان شناسی

0 رقابت در گروه

0 ستیزه

0 همکاری

0 سبقت جویی

0 رهبری

0 جامعه پذیری یا اجتماعی شدن

0 تبلیغات ، شایعه ، رفتار جمعی و به طور کلی

کنش های متقابل گروهی

هدف های برنامه درسی

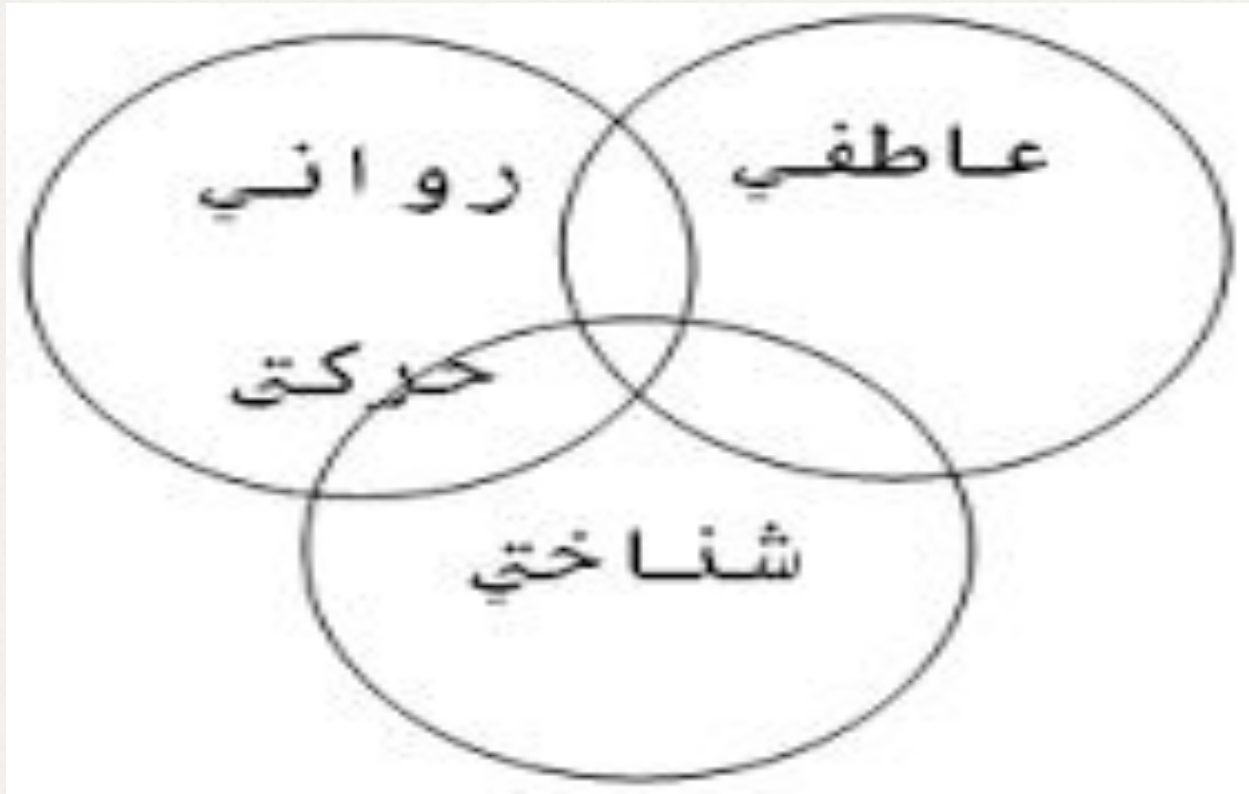
- 0 هدف برنامه درسی **یادگیری** و ایجاد **تغییر در رفتار** یادگیرنده است.
- 0 یادگیری باید به صورت **نظام دار** و **هدفمند** باشد. به همین دلیل به برنامه درسی «**طرح یادگیری**» گفته می شود.

سه حیطه وسیع در هدف های آموزشی مطالعات اجتماعی

10- حیطه شناختی یا دانستنی ها

20- حیطه عاطفی یا نگرش ها

30- حیطه روانی - حرکتی یا مهارت ها

حیطه شناختی (دانستی ها) مثال : شناخت -1

نیاز های خانواده و چگونگی تامین آن ها - درک
رابطه متقابل انسان و محیط - شناخت آثار
... باستانی- شخصیت های مهم و

حیطه عاطفی (نگرش ها) مثال: احترام-2

- به خانواده - احترام به همسایگان -
- احترام به قوانین و مقررات اجتماعی-
- احترام و پایبندی به ارزش های اسلامی و

...

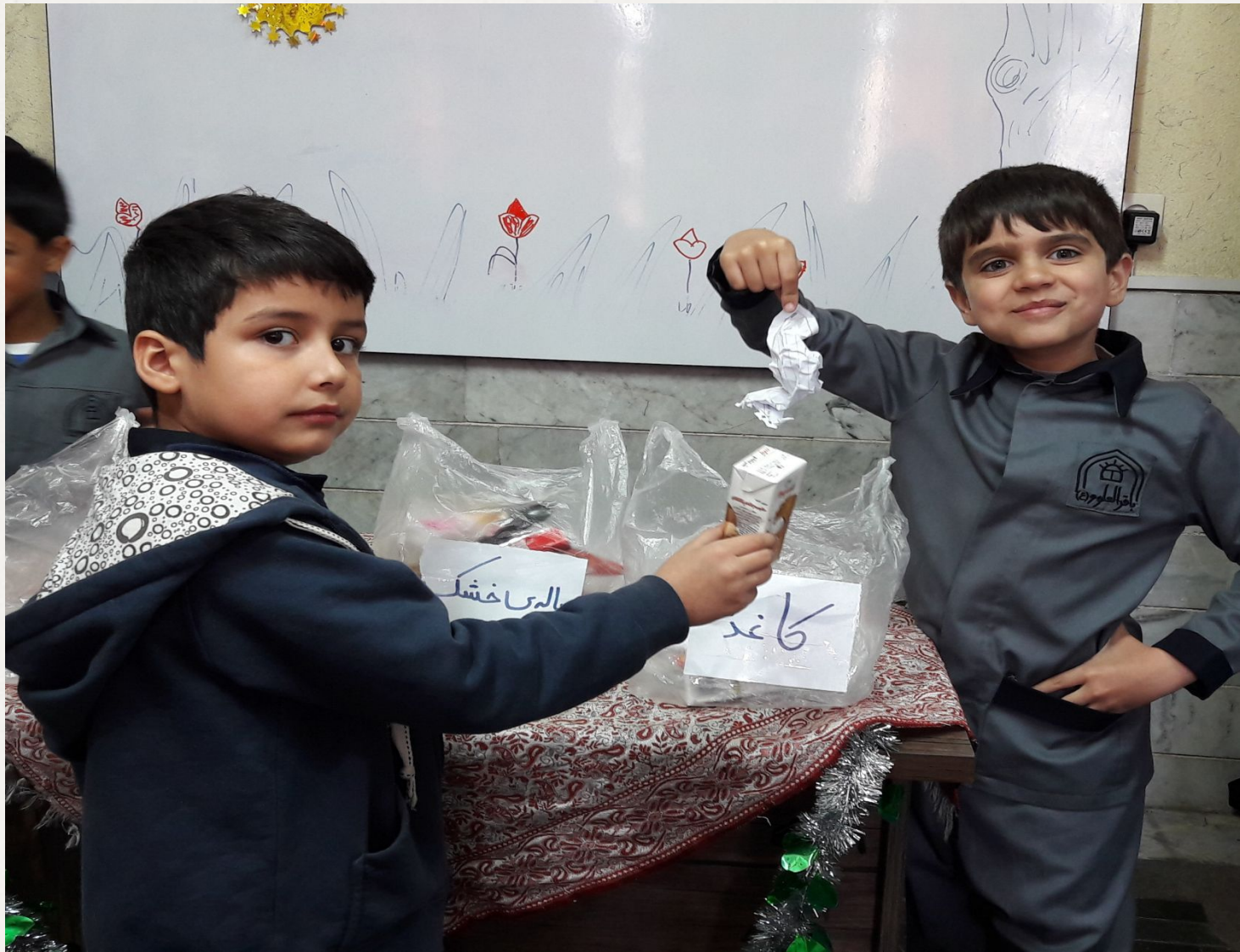
: حیطة روانى حرکتى (مهارت ها) مثال -3

- مشاهده کردن - مقایسه کردن

طبقه بندی کردن - جمع آوری اطلاعات -

بحث کردن - اندازه گیری کردن - پیش بینی

... کردن - حل مسئله و

مقایسه دو گروه از روش های تدریس

10) روش های غیر فعال یا سنتی یا
معلم محور

20) روش های فعال یا جدید یا
فراگیر محور

مقایسه روش های فعال و غیر فعال تدریس

- 10- فراگیران مفاهیم ، تجربه ها و قوانین را می خوانند و حفظ می کنند و می کوشند که به خاطر بسپارند.
- 1- فراگیران ضمن انجام فعالیت ها و یا کسب تجربه ، در تولید مفاهیم شرکت دارند و به طور مستقیم نتایج هر تجربه را به دست می آورند.

0 2- فراگیران هر چه
به طور امانت به
ذهن خود سپرده اند ،
پس می دهند و هنگام
آزمون ، امانت های
دریافتی را تحویل
می دهند.

0 2- فراگیران با تمام افراد
گروه به بحث و گفتگو می
پردازند، با هم کار می کنند
، نظرات خود را با یکدیگر
مقایسه و به تصحیح
اشتباهات خود می پردازند و
به فراگیری دانش یاری می
رسانند.

0 3- معلم راهنمای
یادگیری است و به
جای پاسخ مستقیم به
پرسش ها، می کوشد
تا با پرسش های
متعدد از فراگیران ،
آنها را به پاسخ های
صحیح هدایت و آنها
را به اندیشیدن
ترغیب کند.

0 3- معلم اغلب با
روش سخنرانی
تدریس می کند و نقش
حل مسائل را ایفا می
کند. (تمرین می دهد
، به حل تمرین ها
کمک می کند، با مثال
مفاهیم را توجیه می
کند.)

4- معلمان اغلب جزوه می گویند، مطالب کتاب را خلاصه می کنند و فراگیران را به سوی استفاده از کتاب های حل المسائل سوق می دهند.

4- معلمان به فراگیران پاسخ کلیشه ای نمی دهند، پرسش هایی را مطرح می کنند که قابل بحث باشد و **فرصت گفت و گو** را برای دانش آموزان ایجاد می کند.

0 5- معلم به کلاس
تکلیف می دهد و
فراگیران در این
فرایند به عنوان
تماشاگر هستند.

0 5- معلم، هر
فراگیر را تشویق
می کند که از
دیگران کمک
بگیرد، برای نظریه
های خود وسائلی
بسازد، تجربه کند و
نتیجه را گزارش
دهد.

0 6- معلم کلاس را
کنترل می کند.

0 7- معلم در صحنه
آموزش کاملاً فعال
است و فراگیران
ساکت هستند.

0 6- حضور و غیاب
کار سرگروه است و
معلم نظارت می کند.

0 7- فراگیران در
صحنه آموزش
فعالیت می کنند و
معلم، راهنمای
فعالیت های آنها است.

0 8- معلم تمرین می
دهد، تمرین حل می
کند، پاسخ پرسش ها
را می دهد، رفع
مشکل می کند،
تدریس می کند و
جزوه می گوید.

0 8- در این شیوه
شاگردان با اعضا
گروه بحث می کنند
و معلم در صورت
لزوم آنان را به طرح
پاسخ صحیح هدایت
می کنند.

9- هدف یاد دادن

است و تکیه بر محفوظات و کسب دانستنی های ضروری و غیر ضروری می باشد.

10- بیش تر تکالیف

، رونویسی است.

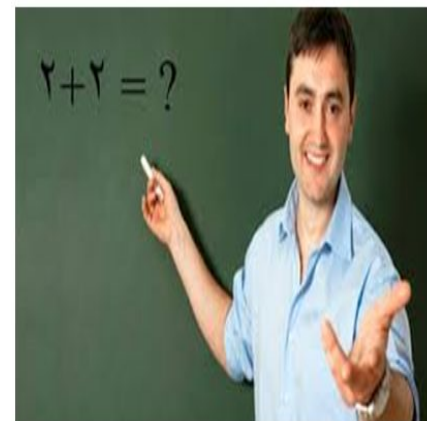
9- هدف یادگیری

است ، فراگیران به یادگیرنده های مادام العمر تبدیل می شوند.

10- تکالیف جمع

آوری اطلاعات است.

معرفی برخی از روش های تدریس در مطالعات اجتماعی

1- روش سخنرانی:

- 0 در این روش که یکی از قدیمی‌ترین و متداول‌ترین روش‌های تدریس در بسیاری از علوم است، معلم، مطالبی را که به طور ذهنی یا نوشتاری و حتی فیلم و اسلاید و ... از قبل تهیه نموده، ارائه می‌نماید و دانش‌آموز باید فقط یک جفت گوش شنوا داشته باشد. سکوت دانش‌آموزان، از مقررات قطعی این روش است چرا که هرگونه سؤالی که از طرف دانش‌آموزان مطرح شود، باعث به هم خوردن نظم فکری معلم شود. پس به آنان تأکید می‌شود که هرگونه سؤالی را پس از اتمام درس، بپرسند. البته برخی از معلمان، نیز قدری تخفیف قایل شده‌اند و از دانش‌آموزان می‌خواهند که هر وقت سؤالی برایشان پیش آمد، بپرسند.
- 0 ارزشیابی در این روش به صورت سنتی و مربوط به حیطه اول یادگیری یعنی حیطه «دانش» است.
- 0 ایرادات: این روش، بازده خوبی ندارد و تنها به حضور فیزیکی دانش‌آموز می‌اندیشد.

2- روش بیان افکار و ایده‌های آنی (بارش مغزی)

در این روش معلم به نظرات دانش آموزان توجه می‌کند و در مورد موضوعات تدریس خود، ابتدا از آنان می‌خواهد که هر چه به ذهنشان می‌رسد در این مورد بگویند و او نیز آن مطالب را هر چند ناصحیح یا حتی خنده دار باشد روی تابلو می‌نویسد. این مطالب توسط معلم دسته‌بندی می‌شود و از آن‌ها نتایج لازم در جهت تدریس معلم گرفته می‌شود. نکته‌ی قابل توجه آن است که باید از همه دانش آموزان بخواهیم که در بحث شرکت کنند. به عنوان مثال اگر موضوع زلزله باشد، باید مطالب در دسته‌های: علل وقوع، خسارات وارده، مکان وقوع و ... مرتب شوند. در این روش به دلیل مشارکت آزادانه، دانش آموزان خوشحال هستند و احساس خستگی نمی‌کنند.

ارزشیابی در این روش می‌تواند، اختصاص دادن یک یا دو نمره یا بیش‌تر در هر جلسه، به دانش آموزانی که فعالیت‌های مناسبی داشته‌اند، باشد و به این ترتیب حس مشارکت و همکاری را تقویت

3- روش مطالعه موردی

0 در این روش راه توسط معلم نشان داده می‌شود و توسط دانش‌آموز به انجام می‌رسد تا مطالب مناسبی، جهت توضیح یک موضوع، تهیه گردیده و ارائه شود. برای این کار که به **تحقیق و جستجو**، نیاز دارد؛ باید **فرصت** کافی در نظر گرفت. در مناطق روستایی که امکان استفاده از امکانات زیادی نیست می‌توان این حس را با پرسش‌های کوتاه پاسخ، مطرح نمود به عنوان نمونه، در مورد درس جغرافیا از دانش‌آموز می‌پرسیم قنات چیست؟ پاسخ درستی از جانب آنان نمی‌شنویم! پس تأکید می‌کنیم که برای جلسه آینده از پدران خود راجع به این موضوع تحقیق کنید و پاسخ دهید. به این ترتیب اولیاء دانش‌آموزان نیز در امر تحصیل دانش‌آموزان دخالت داده می‌شوند، ضمن آن‌که در جلسه بعد، دانش‌آموزان، با شوق فراوان، مایل به توضیح در این مورد هستند.

0 ارزشیابی در این روش، در چند مرحله یعنی تعیین موضوع،

4- روش مباحثه

در این روش باید مباحثی انتخاب شوند که امکان وجود نظرات موافق و مخالف وجود داشته باشد. به عنوان مثال آن‌ها پرسیده می‌شود به نظر شما عشایر باید به همین صورت کوچ رو باشند و یا یکجا نشین شوند؟ گروهی موافق گزینه اول و گروهی مخالف هستند، از آن‌ها می‌خواهیم که با رعایت نظم، نظرات خود را بگویند. آن‌گاه با دلایلی منطقی، مسایل و مشکلات زندگی کوچ نشینی را مطرح نموده و بلافاصله زمانی که نظر اغلب دانش آموزان تحت تأثیر سخنان ما، جهت مخالف گرفت؛ ادامه می‌دهیم، اما اگر یک‌جانشین شوند ما با کمبود لبنیات و گوشت روبه‌رو می‌شویم، و دوباره این بحث قوت می‌گیرد و ادامه پیدا می‌کند. تا زمانی که به نتیجه منطقی برسد. مهم‌ترین نتیجه این روش آن است که، به یادگیری پایدار دست می‌یابیم و مطالب این جلسه، هیچ‌گاه از خاطر دانش‌آموزان، پاک نمی‌شود.

ارزشیابی در روش مباحثه‌ای، یا به صورت ارزش‌گذاری با نمره است و یا می‌تواند به صورت تشویق لفظی (آفرین) دانش‌آموزانی باشد که نظرات منطقی و صحیح‌تری ارائه داده‌اند و یا از سخنان دوستان خود نتیجه‌درستی گرفته‌اند.

س ل ا م
مؤسسه فرهنگی، آموزشی اسلام
واحد مهر (متوسطه)

5- روش تدریس گروهی

در این روش سعی بر این است که گروه‌های دانش‌آموزی، با تکیه بر مطالب کتاب و با همکاری اعضای گروه خود به درک مطلب، نایل شوند.

روش تدریس گروهی به سه دلیل قابل اهمیت است؛

اول این که به دانش‌آموزان **فرصت** می‌دهد اطلاعات و ایده‌های خود را با یکدیگر مبادله نمایند.

دوم به دانش‌آموزان، **تقسیم وظایف** و سازماندهی کار را می‌آموزد و آنان را برای کارهای گروهی آماده می‌سازد.

سوم از تحلیل **نیروی دانش‌آموزان**، جلوگیری می‌کند و آنان را فعال و پرکار بار می‌آورد، و در نهایت می‌تواند به یادگیری پایدار بیانجامد.

6- روش باز دید علمی

0 باز دید علمی که مقدمه ای برای مطالعات میدانی است در واقع نوعی آموزش است در محیط خارج از کلاس که طی آن دانش آموزان با راهنمایی معلم برای نیل به اهداف برنامه درسی، فعالیت هایی را انجام می دهند.

طراحی بازدید علمی

- توجیه مسئولان مدرسه (طی نامه ای درخواست صورت گیرد) و توجیه والدین
- اخذ مجوز از اداره آموزش و پرورش، رضایت نامه اولیا و بیمه دانش آموزان
- قبل از برگزاری مراجعه به مکان بازدید و محاسبه زمان
- هماهنگی با مسئولان منطقه یا مکان مورد بازدید
- توجیه دانش آموزان (تحویل به موقع رضایت نامه - رعایت نکات ایمنی - وسایلی که می توانند به همراه داشته باشند- دفتر یادداشت - کفش و لباس مناسب - غذا، آب- تقسیم کار و ...)
- تهیه وسیله نقلیه ایمن و مناسب مسیر بازدید توسط مسئولین مدرسه
- تهیه نقشه مسیر و مکان های مورد بازدید و توقف
- پیش بینی حوادث غیر مترقبه و امدادی
- ضرورت همراهی یکی از مسئولان یا مربیان آموزشگاه در بازدید
- نوشتن گزارش بازدید علمی توسط دانش آموزان و تصویربرداری از مکان های بازدید
- ارزشیابی گزارش بازدید دانش آموزان توسط معلم و تشویق برترین ها
- نوشتن گزارش بازدید توسط معلم و ارسال آن به همراه عکس، فیلم و نمونه گزارش دانش آموزی در قالب یک لوح فشرده به مدیر آموزشگاه و اداره آموزش و پرورش شهرستان مربوط.

وظیفه همه ما در پایان بازدید از محیط

- ۱- خاموش کردن آتش
- ۲- جمع آوری تمامی زباله های باقی مانده در محیط و انتقال آن به مخزن اصلی حمل زباله
- ۳- کنترل وسایل همراه و به جا مانده

جنگل ابر شاهرود

چشمه علی دامغان

تپه های ماسه ای خور و بیابانک

دشت کوير جنوب دامغان (دامغان - جندق)

بادآب سُورت (فولاد محلّه - كياسر)

روستای پلکانی جَوین در شهرستان سُرخه

مزار تاریخی روستای پرورد در شهرستان مهدی شهر

روستای فینسک در شهرستان مهدی شهر

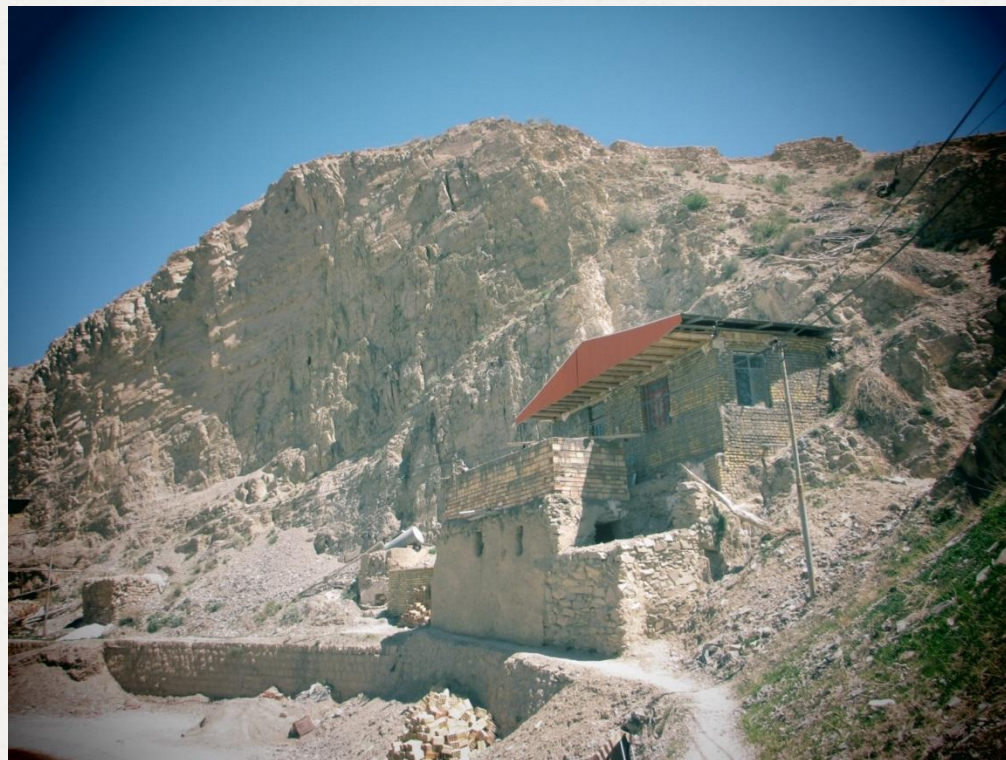
رودخانه و جنگل فیفسک در شهرستان مهدی شهر

رودخانه و جنگل فیفسک در شهرستان مهدی شهر

روستای پلکانی امام زاده عبدالله در شهرستان سرخه

سایر روش های فعال تدریس

○ جهت آشنایی با روش های دیگری در تدریس مانند روش نمایشی، مذاکره، نمایش فیلم، ایفای نقش و ...

○ به کتاب راهکارهای آموزش جغرافیا، تألیف سیاوش شایان، مهدی چوبینه و منصور ملک عباسی، چاپ و صحافی دانشگاه الزهراء، تهران 1377 مراجعه نمایید.

$$2 + 2 = ?$$

اجرای نمایش:

آرام کردن دانش آموز سرکش

سازمان ملی تعلیم و تربیت
وزارت آموزش عالی

روش ایفای نقش

AIDS.ir

نمایش فیلم

ضرورت و اهمیت طرح درس

- 0 هر معلمی قبل از این که به کلاس برای تدریس ، مراجعه کند ، باید خود را برای کار معلمی آماده نماید.
- 0 کم تر معلمی را می توان یافت که بدون پیش بینی های لازم ، بتواند وارد کلاس شود و درس را درست و کامل ارائه دهد.
- 0 برنامه ریزی منظم و هدفدار توسط معلم برای تدریس ، همان طرح درس است.
- 0 معلمی که طرح درس دارد ، نقطه شروع ، مسیر و مقصد او کاملا در زمان تدریس ، مشخص است.

تعریف طرح درس

0 طرح درس عبارت است از برنامه ریزی و سازمان دادن به مجموعه فعالیت های که معلم در رابطه با هدف های آموزشی ، محتوای درس ، توانایی های دانش آموزان برای یک زمان مشخص و معین تدوین می کند.

انواع طرح درس

0 طراحی تدریس ممکن است برای یک سال تحصیلی، یک نیم سال، یک ماه، یک هفته، یک روز و یک ساعت تنظیم شود.

0 نکته!

0 طرح درس طولانی تر = هدف های طرح شده کلی تر

0 زمان طرح درس کوتاه تر = جزئیات بیش تر

مراحل مختلف تنظیم یک طرح درس نمونه

- 0 1- تعیین اهداف کلی
- 0 2- تعیین اهداف جزئی
- 0 3- تعیین اهداف رفتاری
- 0 4- تعیین مواد و وسایل کمک آموزشی (گچ - کتاب - ماکت - رایانه و ...)
- 0 5- تعیین روش های تدریس
- 0 6- تعیین زمان برای هر مرحله
- 0 7- ارزشیابی تشخیصی
- 0 8- تعیین مراحل تدریس و تنظیم محتوای درس (آمادگی و ایجاد انگیزه- معرفی دقیق موضوع درس - ارائه درس - جمع بندی و نتیجه گیری)
- 0 9 - ارزشیابی (از نتیجه درس)
- 0 10- تعیین تکلیف

ارزشیابی

0 ارزشیابی یکی از عناصر بسیار مهم هر برنامه درسی است.

0 دست اندرکاران برنامه های درسی تلاش می کنند تا میزان **موقّیّت برنامه و تغییرات ایجاد شده در رفتار دانش آموزان (دانستنی ها ، مهارت ها، و نگرش ها)** را تعیین و ارزشیابی کنند.

جون مادرت
امتحان نكثير

اهمیت ارزشیابی های مستمر کلاسی

- 0 1- جلوگیری از افت تحصیلی و عواقب آن
- 0 2- بالا رفتن اعتماد به نفس دانش آموزان 3-
- تشخیص و کمک به دانش آموزانی که در امتحان کتبی مشکل دارند اما به سئوالات شفاهی خیلی خوب پاسخ می دهند.
- 0 4- ارتباط بیش تر بین معلم و دانش آموزان
- 0 5- اطلاع والدین از وضعیت تحصیلی فرزندانشان و اقدام در رفع مشکل آنان
- 0 بقیه در صفحه بعد...

0 6- حضور و غیاب غیر مستقیم دانش آموزان توسط معلم

0 7- ارزشیابی از کار معلم و تجربه اندوزی بیش تر

0 8- تشویق دانش آموزان به مطالعه و ایجاد رقابت سالم بین دانش آموزان

0 9- تکرار مطالب گذشته و رفع اشکال دانش آموزان

0 10- مطالب کم تر یادگیری بهتر

0 11- کم شدن اضطراب دانش آموزان در شب امتحان

اقدامات برای برگزاری یک امتحان مطلوب

- اقدامات **قبل** از امتحان
- اقدامات **حین** امتحان
- اقدامات **بعد** از امتحان

اقدامات قبل از امتحان

- تعیین روز امتحان مستمر با مشورت دانش آموزان کلاس و نوشتن در تقویم و پوشه ی معلم و برگه ی اعلانات امتحانات نصب شده در کلاس
- طراحی سؤالات امتحانی، تنوع در سؤالات، در نظر گرفتن توان دانش آموزان و نوشتن پاسخنامه
- تایپ و تکثیر سؤالات یک هفته قبل از برگزاری امتحان
- در سربرگ امتحان مستمر : شماره امتحان، فصل یا درس و صفحه نوشته شود.
- زمان پاسخگویی متناسب باشد.

اقدامات حین برگزاری امتحان

- در جلسه ای که ویژه ی امتحان است ، تدریس نشود.
- امتحان به روز دیگر موکول نگردد مگر در موارد موجه
- ایجاد فضای مطلوب و آرام
- پاسخ بر روی همان برگه در زیر هر سؤال
- مقابله با تقلب بدون تنش
- رعایت زمان پاسخگویی سؤالات امتحانی
- عدم راهنمایی فردی به منظور جلوگیری از ضایع شدن حق سایر دانش آموزان

اقدامات بعد از برگزاری امتحان

- تصحیح به موقع سؤالات و تحویل در جلسه ی بعدی
- عدالت در تصحیح: تصحیح سؤال اول برای همه ی دانش آموزان، تصحیح سؤال دوم برای کل کلاس و همین طور.
- ثبت نمرات
- بررسی سؤالات مشکل دار (اشکال در طراحی یا یاد نگرفتن مطلب از سوی دانش آموزان و ...)
- شناسایی دانش آموزان ضعیف و قوی و پیگیری

اعلام نتائج نهائی

ایجاد بانک سؤالات

10- نگهداری نمونه برگه های امتحانی
در پوشه ای جداگانه به تفکیک شماره
امتحان

20- نگهداری فایل سؤالات امتحانی
تایپ شده در پوشه هایی جداگانه به
تفکیک درس ، سال و شماره امتحان در
حافظه خارجی شخصی

با سپاس از توجه شما
محمد حسین احسانی
تیرماه 1395

پایان

